

Titel: Indlæg ved prof. Hjelmslev, [VEJLED] 138-0120

Citation: "Indlæg ved prof. Hjelmslev, [VEJLED] 138-0120", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 18. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_138-shoot-wacc-1992_0005_138_VEJLED_0120_p18_bP17_TB00012/facsimile.pdf (tilgået 19. juni 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

FD: ad HJ:VS

relationsanalyse.

*af Hjelmslev's Position*13
(2. red.)

Hvad definitionerne angaar, bør vi måske udskyde dette problem, men det henstilles til overvejelse, om de fremsatte forslag, der alene rekurrerer paa de sproglige udtryk "baade og" - "enten - eller", er tilstrækkeligt entydige. Der henvises i OSG til den logiske konjunktion og disjunktion, to sandhedsfunktioner, ~~hvoraf~~ af hvilke den ~~første~~ første defineres ~~med~~ ^{med Hjelmslev's} af den sidste, der igen er defineret ved en bestemt værditavle (se fx. JJSrg. Indl. t. log. og metodeklare (1942) 40 f.), men det er mig aldeles ufatteligt, hvordan man kan bringe disse begreber i forbindelse med den modsætning i erkendelsens retning, som tilsigtes med termerne syntaxi og system. Dertil kommer, at der hidtil ikke i glossematisk praksis har vist sig at være videre brug for de korrelationale funktioner; det er stadig relationerne ~~hvilke~~ der spiller en rolle.

(Note: Er den hos JJ opstillede værditavle ikke i strid med den lingvistiske betydning af enten-eller, der paa dansk utvivlsomt svarer til aut-aut (hvorved p v q bliver falsk og ikke (som hos JJ) sand, hvis baade p og q er sande?).

Saa vidt jeg har forstaaet, kan glossematikens grundpostulat sammenfattes i den sætning, ~~at~~ at den ~~glossematiske~~ analyse af et sprog eller et tegnsystem, der besat imødekommer empiriprincipperne, er en analyse, hvor samtlige sproglige størrelser defineres som værdier, der indsættes i en sætningsfunktion, hvis prædikat er en af de tre ~~glossematiske~~ relationer (suppleret med angivelse af helheder eller analysestræk paa hvilke de paa gældende funktioner registreres, ^{gives de samme} ~~der~~ sandhedsværdien g. De 3 glossematiske funktioner eller relationer er altsaa de logiske konstanter (sætningsfunktioner), ^{er} der forudsætningen, ~~hvor~~ betingelsen / ^{for} en klassifikation af de sproglige emner. Men mellem medlemmerne af saadanne klasser synes der ikke paa tilsvarende maade at kunne paavises analoge funktioner, (altsaa specificifikation, komplementaritet og autonomi). Jeg skal ikke her diskutere, hvilken logisk klasse- eller relationsteori man

bør forslige, men vil insistere paa, at knytte den modsætning, der utvivlsomt er fundamental for sprog-erkendelsen som for enhver anden erkendelse, og som HJ. synes at sigte til med ~~h~~ termerne forløb og system, ~~til~~ ^{at knytte den modsætning} modsætningen mellem klasse og relation, mellem sætningss-